

لځکې تا پيدا قار ما نځکې ناي و بمرټ! ... هيو س عید

ئو پوچگه رايدی مړف ناسراوانه ل ناويدا دژي، ب ژيانی
فلسفه کاری و گڼان بډوای استيدا، هرچې نډ پوچيېکې بناس و
ب داهه نان هډوې زگارېون لې بدا، گشت جارک ب کټاها تنی
ژيان داهه نډريديکې، دکې وټټو ناو يېکټی بونک (پانتيزم)، وک
پوچيېکې تری کوشند.

ل شانگري هډون بودا، جېب مړفکې ئو و نډ تډو زو و
بئاگاي، ل بن داره نجيرک ل سړ پشت ب د مکر او يې اکشاو،
ل چاو وانی ه نجيرک بربټو و ناودمی. دواتر ئم مړف
تډو زو، ب هډی گیر د بونی ب خښ ويستی ناسک و ل د ستچونی وک
ست مک، ب سړ پای کانی ه شياريدا دکې و دواجار
فلسفه کارانه، ب زانين خښ ويستېکې د د زو و يېکد گرڼو.

لر دا گریمانېکې ئو و يې، جېب یې فېلې سوف جارکې تر ناسک بزر
بکاتو، ب شو نيدا ق ناغ کانی زانين بټو و و بټو و ب چي،
ل کاتکدا ئ زمونی فلسفه کاری ب ئم زانراو و بکټا هاتو،
يان دور ل ب ینډوې ئم ق ناغ ئ زمونکراو، ل بن داره نجيرکې
وک د ستبرداريېک ل ژيان اکښتو و!

ل کټايي ئمانی هاو زدا*، قار مانکې ب پچ وانی ئديب،
ل بري کوشتنی باوک، ب پاساوی د ستېکېکې اوې لگې پياوانی
د سټا تدا، ب بيارى ش ش دايکی خې د کوژ. ب مانای ش ش و
کوشتنی دايک، ب رانې ربونو وې ل ژيک دژ ب شيعريېت و
پشيمانېونو وېکې ئديب، ب ئو وې کوکې کان ل کو وې
دايکيانو و بڼو و ب کو وې باوکيان. ل ب رڼو وې کاتک ئديب
باوکې خې د کوژ و دايکی ل خې مار د کاتو و، ئم هډست و س ز
دايکانه يې، ب هډو شانډنو وې ئخلاق و ل ژيکی باوکانه يې با د ست،
هډگې انډو وېکې شيعريانې دژ باو. ب ئو وې شې ئديب ل م هډست و
س ز دايکانه و شيعريېت، بټو و کو وې ل ژيک و باوکې کان،
پويستې پشيمان بټو و، ئو وېش ب خ کو رکړدن پشيمانيدکې
درد بټ.

ب ه مان شوو قار مانکې هاو ز، دواي کوشتنی دايکی، ب

در بزرگداشت وای نیم کوشتن و گوشتن ایی ل لژیکی باوک
ششگدرکان و اگرتنی چک بوی شیعردا، بشداری ششش دکات.
کچی ل و کوشتنی ب نا وای دایکی ب ون دببت و، ب وای نیم
دستندکییی دایکی و پیاوانی دسات، ب فرمانی ششش بو.
بی نیم مجار کوک، هتا ل سار بندمای نیم استییی پیگیش،
ب لژیکی کی تر دژ ب لژیکی کی نیم وان ن و ست و، ب بهودیی
د: تاز من چ بکم، گگگ (ب نیازی زیندوکردن وای مردوییک)
هدهم و، یان خم بکوژم!

نیم بچار یی ل نگان وای ابردو، سار ای پشیمانی ل
کو ایی تی باوک ششگدرکان، نای و ب دژوستان وشیان بب و
کوی دایکی. بکو ب هاتن ل ت واون بونی نیم ناککییی تاز و
ننتی تاز، خی بخات نیم وان هبزاردن مان و یی کی بئامانج ل
ژیان و خکوشندا، چونک دواب یار یی ک میان ل سار بندمای گیشتن
ب است قین هده بژر و چک کی فدهدا.

ب و مانای ششگگ ل ل بر بزاربون، چالاک دوبر
نمونه کردن وای یی کجر خباتی ششگگ ای تدا نیی، جج بی
فیل سوفیش ل نگری ل دستدان وای، ئیر بشون همان ناسکدا
ناگ. هروها ژیانی پاش ونبون وای است قین یی، ب ه و ب
ئامانج کی تر پوج دب، نیم مان و یی ب پوجیی ش سزای
خ نکوشتن کی ی، وکن وای قار مان ک ل دوی فداننی چک کی یی و
بج هشتنی ششش، ک ل گگا توشی کاروان ک د، فردد پیاز کی
بر و لوتکی چیاک پ باردکن، ب سزادان و یی کی سیزیفانی،
یکسان کردن وای پانتیزم ب نیم بسرد، لی بار بکن.

ب نام نیم تیک ونبون وای ب کاروان، وک تیکه ککیشی دو نیمون
(سنت ز)، تیک ونبون وای ب ناگای کی استیناس (ننتی تاز)، ب
ژیانی ب ناگای (تاز) و اکشان وای جج بک نیم مجار ب
فیل سوفی ل بن دار هنجیر ک. ل بردد وای ژیانیشدا، دابان
هر ب نیم نیی، ب هگری نا و ککی کی تر، ب دیسان باو شکردن
ب وای لی هگگ این و. ناک کی و مللانی کی تر سه ره ددات و.

کوات باری ب شانه گرتنی ژیان، ب هیوای گیشتن لوتکی یی،
هرجار ک بک و و خلار بب و و سارل نو بار بکر و، نیم
پوجیی یان ل نا ناگای لوتکی یی کی نینراو. پوجیی کی تر، دوی
گیشتن ب لوتکی ک، بزائر لوتکی یی کی دیک ب بینین و ناسینی
است قین یی کی تر بونی نیی، بار ک ل پناو یی کسانبون وای
پانتیزم ب نیم بسرد، ب سارخستن ب شاندا بدر. دببت خکوشتن.

ده چچا ماله ... عهدنان موحسن ... و: موکه هم هشید تا به بانی

1

من شاعیرم
هه موو به هره کانم خ م ده زانم
نا توانم
شت کی له م ج ره بنووسم
کا ت ځ برووسکه سته م له په نجه کانی خ ی ده کات
تاریکی له ناو له پمدا پهرت ده ب ته وه
کا ت ځ به خ ی به ته نیا ده و ات
خ م ده بینم بوومه ته گ ی زه وی
جار ځ به چوارده وری خ یدا ده خول ته وه و
چه ندان جاریش به چوارده وری هه موواندا.
نا توانم ب م
په نجه کانم هه ی ز ر ده کهن و
لیکی ناو ده مم نا توان ت ب ته خواره وه
قورگ کی گ شه گیر له ده ممدایه
یه ځ ده ستم هه یه
ب به کاره ننان بش ت
دووه میان ته نیا ب و ه سمی ما ئا وایی به کارده ه نر ت.
ئه گهر به هره ی پ و یستم هه بووایه
چامه کانی خ م ب چه ندان تارمایی ده خو نده وه
به چه ندان زمان ورته ورتیان د ت
جا له بهر ئه وه ی به و ش وه یه م
ب یه شیعره کانم به ساکاری جله شه کان ده نووسم
که له بهرم ده کهن

2

له ئاھەنگىكى خىگىگىدا
 دەبوو كىكى بىنىم كە دەيزانم
 جەكەنى كەگەگامش بى من دەپىن و
 چەوگانەكەى چارلى چاپلىن حەيزەرانم بىردەختەو
 یشەكەى كارل ماركس بى دەموچاوم گەورەيەو
 سەر ووتىيەكەى لينىن لەگە لووتم ناگونجەت
 بىرم لە قلىانەكەى ژان پىل سارتر كردهو
 (سىمىن)م بى ئەم كىكە نەدەزىيەو
 لە ئەرشفدا وئەيەكەى (ئەنكىد)م نەدەزىيەو
 تا كىكى ئەو ھاوئىيە بىگىم كە دەمرەت
 بىيە بە ووتى چووم بى لايان
 جگەرەيەكم بە دەمەو بوو
 پىكەو كىكى دىاويشم لەپ بوو
 لەگە خىمدا گوتم
 كاتەك باران ببارەت
 ئا و لەزىر پەمدا گرد دەبەتەو
 ئەو كات كىكى ئەو كەسە دەگىرم بەسەر ئاودا كىكەت

3

ئەمە باش دەزانم
 كىكەژەك
 دەچمە ناو ئىنسكلەپىدىيە گىنسەو
 ھەموو ژمارەكانم پەوانەيىن
 لە پزىشكى دادوهرى
 ھەموو كاكىلەكانىان بە ساغى و
 چەند خەونەكىيان دىزىيەو ئىكسپايەر نەبووون
 ھەموو ئەندامەكانى لەشم
 بى بەكارھەنان دەشيان
 بەرپەي كارەكانم دەتەت
 لە ساكى فىلدا لەدايك بوو
 يەكەمىن كەس كە دەستى بە لووتىيەو دا بەت
 كا برايەك بوو لە عەرەبە لەناوچووكان
 لە شارە گەورەكاندا ژيا بوو
 لە شەقامەكانىاندا نووستبوو
 تا يەكەستە بنووستەت
 كىكەش نەكرەتەو .

4

لە مەيخانەكەدا

ٲٲژانه پٲر له جار ٲك
 ئا هه نكي له دا يكيووني خٲم ده گٲٲم
 ئا فره تي خاوه ندي مه يخانه كه ده مناسٲت
 به ٲام له بهردهم ههر هه موواندا ئه وهى ٲاگه ياند
 كه كه ٲه گاميش ناسٲت
 سو ٲندي ئه وتٲيشي خوارد
 كه ئه نكيده
 له ٲٲژگاري ههرزه كاريدا
 له بهردهم قوتا بخانه دا چاوه ٲٲى ده كرد
 حه موورابى ياسا كهى خٲى دا ٲشت
 تا ئه م بتوانٲت مٲرد به ئام ٲزا كهى خٲى بكات
 پيشتريش له شه قامه كانى ٲٲمادا چاوى به هاروون ٲهشيد كه وتووه
 هنرى چوارهم بٲواى به ئا يينزاي كاسووليكي هٲنا تا خٲى له م نزيك
 بكا ته وه
 كٲٲمبس ههر دوو ئه مريكاي دٲزييه وه تا به لاي ئه مه وه مه زن ده ربكه وٲت
 نا پليٲن ٲٲنا پرتيش هه موو هه ٲمه ته سه ربازيه كانى له جيها ندا ده ست
 ٲٲكرد
 تا چه ٲكٲك گوٲى بٲ بٲٲٲ شايستهى ٲه نجه كانى بن
 له ناو كه شتويه كهى نوو حيشدا
 ئه مهى دوايى گٲچه ٲى سٲكسى ٲٲكرد
 لينين خوازبٲنى كرد
 به هٲى ئه مه وه ژماره يه كى زٲر له شاعيران خٲيان كوشت
 ٲٲنج سا ٲ و
 شه ش مانگ و
 سٲٲٲژ له من به ته مه نتر بوو
 به ٲام به بچوو كه كه م بانگم ده كات.
 له مه يخانه كه دا نيوهى كاتى خٲم
 له گه ٲ نه داره كان و ئه وانهى له شٲٲشگٲٲٲان خانه نشين كراوم
 ده گوزه رٲنم
 ههر هه موو ئه وانه يش ٲاها توون
 هه موو ئه و شتانه تٲمار بكه ن ٲٲژگاريان به سه رچوون
 هه ندٲك جاريش
 ميوانداريه كى گه وره بٲ له بيرچوونه وه
 سازده كه ين.

زځر پځکه نیوم

زځر گریاوم

له بری سځ نه وهی دادځ جگهره م کځشاوه

ئه وه نده یشم خوار دووه ته وه تا ځځژی هه ځسا نه وه به ش بکات
چه ندان دوورگه و

چه ندان ده ریا و

چه ندان ئځ قیا نووسم بینون

له بیا بانی (ځوبعی خالی)

خهریک بوو زه ماوه ند بکه م

ئه لغبو ځیه کم بځ نا ئا ماده گی داه ځنا

هه ځکا نیم بځ مځرووله

جوان کځشا

هه موو نوکته کانی خځم گځځا یه وه و

بځ تارما ییه کانیش سه رگوزه شته کانی خځم له گه ځ ئا فره ته کاند
گځځا یه وه

ئه وهی له یادگه م ما بووه وه

فځځم دایه ناو ځووباره وه

چځن خوا دروستی کرد بووم

به و شځوه یه گه ځامه وه لایان

ژماره یه کی بځ شومار گونا هم کرد

هیچ هه ځیه کیش نه یکردم

ئه و هه ځانه نه بځت شیاوی که سانی دیکه نین.

6

دو ځنځ

وهك چځن نووستوو له خه وندا ده بینځت

خځم له پرسه یه کدا بینی

ئه و ئه نداما نهی خځزانه که م بځیان دانا بووم

که ما بوونه وه

دایکم بینی

به جلی بووکځنییه که یه وه

له ناوه ځاستی هه موویا ندا دانیشتبوو

باوکیشم

وهك چځن ځاها تبوو

ئځتځم ځیله نوځیه که ی ده شوش

ئا فره ته دراوسځ دځنهرمه که ی خځمانم نه بینی

ئه وه م له ده ست ده رچوو بځ دوا یه مین جار گوځم له جنځوه کانی بځت

وځځای ئه وهی که به ځووداوی خنکان مردم

که چی ٬ووبار ٬کم نه بینى
 به ٬ام هه موو ئه و ئا فره تا نه م بینى که خ ٬شم ویستبوون
 ته نیا یه ک ٬کیان نه ب ٬ت
 پ ٬یان گوتم له شو ٬ن ٬کی ئه م جیها نه یه
 قاوه ی به سهر ئا ئا ماده بووه کا ندا دا به ش ده کرد
 هه ر که یش هه لی ب ٬ ب ٬ه خست
 هه ند ٬ك له ٬ه وشته به رزه کا نی منیان ب ٬ ده ژم ٬ر ٬ت.
 7

بهر له دوو ٬ ٬ژ
 سه گى ئا فره ته دراوس ٬ د ٬نه رمه که مان ت ٬ پی
 پرسه یه کی گه وره یان ب ٬ گ ٬ ٬ ٬ا شایه نی ئه و ب ٬ت
 منیش له گه ٬ ئا ماده بوواندا له و ٬ بووم
 هه ر هه موویان ستایشی
 چه په ی ک ٬چکردوویان ده کرد
 ته نیا من نه ب ٬ت
 له سووچ ٬که وه بووم
 خوال ٬خ ٬شبوویه کم بیرکه وته وه
 مه به ستم با وکمه
 کا ت ٬ك مرد
 ته نیا خ ٬م بووم
 ئه و قسا نه م ده گوته وه
 ئه و کا ته پ ٬ی گوتم ده ستی گرتبووم و له پ ٬شی خ ٬ی دا بووم و
 ب ٬ ف ٬رگه ی ده بردم
 8

به ئه زموون
 شاره زای ئه وه بوومه که بزانه م
 ک ٬ ٬ د ٬کی به تا ٬ی له سینگدایه
 جاروبار به ٬ ٬ کردنه که یه وه
 جاروبار به دانیشتنه که یه وه
 کا ت ٬ك لاق له سهر لاق داده ن ٬ت و
 به وپه ٬ی ب ٬ گوما نی زانا وه
 ب ٬ هه موو لایه ك ٬ ایده گه یه ن ٬ت
 که زه وى ده خول ٬ته وه
 له کا ت ٬کدا خه و نه کا نی
 ه ٬شته له سهر ٬ه فه که ن و ناجوو ٬نه وه
 9

چوون د ٬ ٬ پ ٬ك له ناو په ردا خ ٬کی به تا ٬دا

چوون هاوارك گه قوگى بزرکردت
 چوون گوگ له باخچه يه كى به تا دا
 چوون ئافره تك له دواته مه نيدا بزوو بكات
 چوون فه رمانه وايه ك قم ل ده بته وه
 چوون فه رمان به سهردا كراو ك قى ل م ببته وه
 چوون گستانك شايسته ي هه موو ئه وان به ت كه خشم ده و ن
 چوون دك شو نى هه مووانى تدا ببته وه ته نيا خاوه نده كه ي خى
 نه بت

ئه وه ئه و ته نيا ييه يه
 كه گچه م پ ده كات
 هه ركه خم به ر گه يه كدا ببينم
 به ئاراسته ي خم ناچت

10

ئه مه سه رگوزه شته ي ئه و كو هيه
 كه نايه و بت گه و ره ببت
 كاتك ئه وه ند چاوه گ ده كات تا شه كه ت ده بت
 كا تزم بركى له كاركه وتوو ده كبت
 هه ركه له ميله كانى ورد ببته وه
 به خى ده بت

هشته زرى ماوه
 ب ئه وه ي كات به سه ربچت.
 ئه مه سه رگوزه شته ي ئه و پيا وه يه
 كه ب خودى خى گه ايه وه و
 كه سى تدا نه بوو
 بيه كا تزم بركى له كاركه وتوو كى
 تا له چاوه وانى بزار نه بت.
 ئه مه سه رگوزه شته ي ئه و كه سه يه كه نا نو ت
 هه ندك جار

هه موو خه ونه كانى له سه ر م ز داده ن
 تا زيانه كانى خى بزم برت
 هه ندك جار

به استه خه يا پ اوييه كانى خى ده پ و بت
 هه ندك جار يش به ئافره تك.

ئه مه يش سه رگوزه شته ي شاعير كى نه فره تيه
 له خوانى شاعيراندا
 ها و و ناسياوى

له هه موو سووچ و قوژبنك هه يه

یه ککیان برا که ی خیه تی
که مژه که هه هوگ ده کا ته وه.

عه دنان موحسن شاعیر کی عیراقیه له پاریس ده ژت.
www.kikahmagazine.com سه رچاوه:

ساکی نو ... شیعری حـمـا هیا

سـرشـ قامـ کان پـن لـ مرث
میدیا کان لـ چرکـ سا تـکدا
هـزارـ ها دروشم بـا و دـکـ نـو
کو ی سـرـ کان سوار ی ئـ تـ مـبـ کی چـ ند ملیـن دـلاری دـ بن
لـ گـ ئـ وـ شدا
دـ یـ ها سـ گی قات لـ بـر
لـ دوا و پاسـ وانیا
بـ دـ کان
عاشقـ کان
وـک اـ بردو
بـ چا وـ وان ی دیدـ نـک
دـ مـ نـ و
مند اـ کی پـ پـ تی لـ نا وـ استی
شـ ستـ یـ ک سمتی لـ سـر تاشـ بـ ردـک
دانا و و گـر و ی دـ فرـ شـت
کا تـک
پیا وـک بـ ویا دا تـ دـ پـ ت
دـ تـ: مامـ مامـ! توخوا گـر ویم لـ بـکـ
دایکـک
لـ دوا سا تـ کان ی ئـ مساـ دا
سوژدـ دـ بات و بـ خدا دـ تـ:
خودایـ ئـ مشـ و کو و کوژرا وـ کـم بـ ندـ خـوم

دوبار
ژي لږ دا يکبونځ کان
دښه و
لږ ساي نو دا
هيچ ناگڼه ت
د موچا و کان
هه مان د موچا و
سه د يه ي ابردوون
روخسار کان
دوبار د بند و در زنترين بون و ر
سياسي کان
بڼه نني ته ي خوه د د
به د مي ج رگ سوتا و کان
عاشق کان
چاو واني زنگي يار کي يا نن
وک چن
عيسا پرست کان
چاو واني زنگي کي عيسا
د کڼ
د مښه و
لږ چاو واني دا د مرن
د مرن
د بن به مردويه کي به کفن ل نيشتمان
لږ ساي نو
مردو کان
چاو واني
فاتحاي زيندو کان د کڼ
سري سا
هه موو گرگند کاني حيزب
به کچ د پاک کان د ن: قحبه
به و کچانه ي جسته يان
ساخته ي د ن: شازاد
سوا کڼ کان
دوعا کانيان لاي
خودا فراموش د بهت
د بهت بهت
هيچ ناگڼه ت هيچ

ھرز ڪار ڇر لڏڻ ڏيوان ڪان
لڏڻ ڏيوان
ڊڊن ٻڌڻ ڏيوان ڏيوان ڏيوان
ڏيوان ڏيوان ڏيوان ڏيوان
ڏيوان ڏيوان ڏيوان ڏيوان.

(ڏيوان ڏيوان)